

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Evropeae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Anglia

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1671

Capvt VII. Episcopi Catholici disputare coguntur cum Protestantibus. Constantes in fide ærumnoso carceri mancipantur. Sacrificium Missæ exterminatur. Noua fingitur species Hierarchiæ Ecclesiasticæ. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-10773

putauit Gubernatricis nomen quàm capitis, quod postea interpretamentum toto regno iuridicè sparsit. Interea illi plus aliquanto, quàm sperasset, moderatiùs vocabulum contulit, nam qui à femina Ecclesiæ capite, velut à monstro refugissent, Gubernatricem facillè tolerarunt, interpretati Præfectam executioni rerum ad Deum spectantium, quod præter pronas in eam verbi notitiam, & sui deceptionem mentes, etiam aliqui tanquam profuturam religioni dignitatem, clausis oculis iurati admitterunt.

Episcopi Catholici disputare coguntur cum Protestantibus. Constantes in fide arumoso carceri mancipantur. Sacrificium Missæ exterminatur. Noua fingitur species Hierarchiæ Ecclesiasticæ. Hæreticorum externorum quos Maria damnarat, monumenta & ossa, iubet Elizabetha honorari.

CAPVT VII.

ON fuit deinceps occupatis Ecclesiæ portis, diu Elizabethæ laborandum, vt reliqua omnia in arbitrium suum redigeret. Nec morari torrentem valuit, magnorum antistitum libertas animosa, quam sua cuique tum virtus, tum officii sanctitas inuictâ suggererat; quin & ipsos illorum conatus in eos vertere, aut ipsa, aut Cæcilius cogitauit & doloso commento facum facere populis, & æquitatis nonnulla specie iustas Episcoporum querelas distingere; ire interea quæ cœptum, & nouæ Religionis cursum ad metam propellere. Eam ob rem missa prouocatione, accersuntur ad Romanam fidem coram populo propugnandam, pari ex aduerso Theologorum numero Religionem Parlamenti ac Reginæ suis rationibus defensuro. Prouocationem fraudulentam sapienti responso ludunt Episcopi, quærunt quo iudice disputaturi sint; nominatur ille quem nominauimus paulo ante Nicolaus Baconus, homo laicus, Reginæ mancipium, Cæcilij dimidium, quantò ciuiliū doctior, tantò diuinorum, & Theologiæ rudior, hic inquam, in tanta ac tam graui causa decretorius datur iudex. Quæ porro firmitas, quæ securitas credendorum, si decernant illa etiam laici, & salutis æternæ fundamentum suo arbitrio statuant? Præterea cum Parlamenti lex non possit, nisi ab ipsomet rescindi Parlamento;

Parlamento ; cui bono vel spei disputatio hæc ? experta denique sub Regibus Anglia liquido comperit , de Religione cum agitur , quò Reges inclinant , eò secum aulam rapere vniuersam ; qui sperant aliquid aut timent , omnes vltro sequi. Hæc antistites sapienter , at frustra. Coguntur enim Bacono Præsidi reiectam obire prouocationem , in qua nihil equidem re ipsa actum est , sed hoc ipsum nihil fuit voti summa quòd hinc petebatur , aduersarij victoria tumidi , qua non exciderant ; nec enim fuerat disputatum ; ex confesso illo prodire. Antistites paulo post iurare iussi Elizabetham Ecclesiarum suarum gubernatricem esse , auersatque nefarium iuramentum , in turrim Londini coniecti sunt , post lentis ærumnis , & mutato subinde in peius carcere , situ , fame , graueolentia , omnique barbarie , omnes ad vnum necati sunt. Et hinc primùm adnotemus licet impudentiam scriptorum venalium , qui Elizabetham *Αυαρημετρον* Principem nobis deprædicant , quam illa gloriam in publicis quoque edictionibus sibi attribuit , nihil æquè deuitans vt notam crudelis , & sanguinaria , professaque se fidem Catholicam minimè insectari ; & ad eam eiurandam , morte aut molestiis egisse neminem. Et Cæcilius libro cui nomen est *Executio Iustitia Britannica* (si verè libri auctorem faciunt , qui eum scriptis contrariis arguunt) multum sudat , vt hanc modo credibilem faciat Elizabethæ clementiam. Verum in præsentis Episcoporum causa par testium breuiter audiatur , qui & eius faere spectatores , & à me citantur eò libentiùs quòd ex ore quoque aduersariorum constare certiùs veritas creditur. Et fuere secta Protestantes , & Elizabethæ non magis Historici quam adultores , Holinshedius , & Stouus. Anno inquit Elizabethæ primo & mense Iulio , Nicolaus Hethon Archiepiscopus Yorkensis ; cum Elyensi Londinensi , aliisque numero tredecim aut quatuordecim accersiti apud consiliū Regium , ob recusatum de Primatu Ecclesiastico Reginae , aliisque de Religione articulis iuramentum ; diocesibus suis exuti sunt ; suis item officiis , & dignitatibus , Decani , Archidiaconi , Rectores , Vicarij , cæterique de clero permulti , qui beneficiis spoliati , diuersis in locis carcere clausi sunt. Ita quidem illi , sed his addendum est , vinum inde exisse neminem ; breuem iis , & promptum carnificis ictum , quotidianis , & lentis mortibus mutatum , quibus denique exhausti perierunt. Post hæc vt vltimam perdendæ illi Ecclesiæ manum imponeret Regina cum suo ad latus consiliorum architecto Cæcilio , festinandam statuit sed lentè vt inter medios progressus , duorum aut trium mensium interiiceretur velut iustitium. Fore alioqui violentum & intolerandum , gentem regni totius eò adigere , vt pridie ac retro semper Catholica , hæresim iuraret postridie ; recusans , & desperabunda , libertatem , & conscientiam armis defenderet. Futurum tutius , & moderatius , si sensim venenum interpunctis aliquo spatio haustibus biberet , & errorum articulos in diem singulos , priorum oblitus duceret. Mense igitur altero post illam Episcoporum prouocationem , edicto nouo Elizabethæ augustissimum missæ sacrificium , à die B. Præcursoris toto regno in perpetuum proscribit , etiam domi , & priuatim ; pœna si quide-

prehenderentur celebranti adesse semestris carceris, aut nummorum viginti; dupla si secundum interciperentur. Perpetui carceris, & bonorum omnium iactura si tertium. Proximo inde anno clerum ipsa per se se Reformatrix obit, Reformationis typus fuit exauctorare Romanos sacerdotes, & suis Ecclesiis pellere. Vacillantes punire, grauius, leuius, pro ut plus minus rei essent retinuisse de antiqua, & Catholica fide; cumque sacrificio sublato, & reliquis omnibus diuini cultus insignibus, deinceps templa, nisi à vilissimo popello minimè adirentur, sanxit lege recenti, & pœnis grauib; diuinorum seuera rituum æmulatrix, frequentari debere ab omnibus; debere omnes cœnæ interesse quæ missæ eictæ successisset; verbum Dei audire, hoc est prædicantium streperas, & maledicas eonciones, de quibus alias, vbi de dedititiis, & reuenticibus, quas in partes scissi bifariam, & altercantes Catholici, multam de se vtrimque loquendi materiam & scribendi dedere.

Constabat Religionis huius forma recens quoad dogma, & Ritus, ex Calvino simul & Luthero, ex vtroque vero tertium quoddam mixtum conflaturæ politicæ subtilis, & mirabiliter eliquatæ. Colligandis enim inter se pugnantibus & contemperando etiam aduerso in omnibus illorum genio, præterquam in odio fidei Romanæ; id cautum est ne temporatio in regno, duo essent regna spiritualia, non dissimili periculo, ac si corpus vnum duo animi possideant, & regant. Vtrisque igitur de suo aliquid dantibus mutuo, & capientibus, vnum ex duobus fiebat pacificum, & tranquillum imperium; sed dandum pariter, & accipiendum, iustamque vtriusque mensuram, non tam arbitratur Parlamentum quam desinebat pro potestate, & tanquam iudex assignabat, ex quo noua illa Religio parlamentaria dicta est, Protestantium scilicet Calvinizatorum (liceat ita intelligi) seu mollium Calvinianorum; quod enim interius premebatur, Calvini erat; quod sub oculos cadebat, totum prope Lutheri; hinc scenæ & oculis seruientis, cuiusdam in clero imago Hierarchiæ; ex Archiepiscopis, & Episcopis adumbrata, (quibus sua seorsum consecrandis descripta est inaugurationis forma) Abbatibus item, omnique alia inferiori dignitate; vestium cultum, modumque præsulibus, & clericis, assignauit Regina quibus in posterum secernerentur à laicis quorum antea profano habitu incedebant. Sub hæc etiam Presbyteros vetuit malæ famæ vxores ducere; analecta enim plebeiarum libidinum, miseri colligebant, nec erant vlli adeo excordes, vt cognatas sanguine, vel affines fieri sustinerent Presbyterorum concubinas, & matres spuriorum. Idcirco Regina, cum prohibuisset, meritorias ab iis accipi, eorum filios decreuit, thori legitimi patris habitum iri, foreque legitimos.

Oxonij sepulta fuerat digna Petro martyre concubina, parthenonis & ipsa, deservitrix sacrilega, vt ille cœnobij. Eius ossa refodi iusserat Maria, & sterquilinio, vt par erat condi. Nunc æmulo planè sanctitatis & virginitatis in Elizabethæ ingenio, requisita sunt inter sordes sterquilinij publici, quarum fœdissima pars erant, & incredibili studio inuenta, purgata, lota; in thecam

hecæ eandem reponuntur, in qua S. Frisunidæ reliquiæ colebantur, & cum his aded confusa, vt nulla vnquam possent diligentia secerni; clauditur locus, & cubitalibus literis hoc epitaphio decoratur *Hic iacet Religio cum superstitione*. Meliori titulo meretici, hæretici pessimi concubinæ; pro nefas deteriori, ancillæ Christi sanctissimæ virgini attributo. Magis pia videri voluit in Cantabrigia, parente altera scientiarum in Anglia. Illic obierant Bucerus & Paulus Fagius, è Germania acciti, vt de celsitate illius cathedræ pestem suam vniuersæ Angliæ afflarent. Bucerus à Christo, & cœnobio transfuga; inde Lutheranus, dum res, & tempus fauit; mox spreto magistro, & Zuinglij totus, & ob eam causam à Luthero, pro Iuda proditore, & Absalone, notatus, & habitus, postmodum tamen denuo Lutheranus. Stirpe tandem Hebræus professione Christianus, ex vtroque tertium conflauit, ignotum cuiusmodi? nisi quod dici de illo potest quod de se ludebat Elizabethæ primarius aulicus, qui duarum simul vxorum maritus alteram vocabat Synagogam, Ecclesiam alteram; sic vero sibi vtramque iunxisse, vt essent tamen inuicem disunctæ. Hunc ergo & Fagium, desertorum par execrabile condigno post funus, Maria sepulchro affecerat, nempe ossa comburi, ossum cinerem tradi ventis mandarat. Elizabetha illorum memoriam & nomen (nullæ enim ipsorum quas coleret restabant reliquiæ) in fastos ad trigessimum Iulij retulit. Quo die certatim alij sanctimoniam vitæ facinorosissimæ in Cœlum efferre; sapientiam alij, furiosi & docti erroris; Scripturæ, Conciliis, Patribus, vniuersæque Ecclesiæ præfractè impudenterque præferre. Quas in laudum Chimeras, & coronamenta nequitia ingeniorum suorum florem Cantabrigia exhaustit.

*Discordia inter Protestantes molles, & Rigos.
Institutum Calvinismi Puri. Sectarum interitus, & ortus pro cuiusque commodo, & usu facilis.*

CAPVT VIII.

VDAVIT suo cum Cæcilio Regina cassis conatibus ad coagmandum Religionis tertie simulachrum ex duabus quæ dominabantur in Anglia; durarunt illic eorum ingratis, præter fidem Ro. sacrosanctam, sectæ illæ duæ Calvinistarum mollium hoc est Luthero mixtorum; & Rigidorum, hoc est vtrouis inflexorum, præterquam in merum Calvinismum Theodori Bezae opera, seuerioribus adstrictum dogmatis; ex quo illa rei cuiuslibet piæ, velut impietatis proscripção, & de-